

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

TANIM

İşverene iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen, iş yerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirleyen, koruma ve önlemeye yönelik işyeri gözetim ve uygulama faaliyetleri yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş “İş Güvenliği Uzmanlığı” belgesine sahip kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- İşyerinde yapılan çalışmalar ve değişikliklerle ilgili tasarım, makine ve teçhizatın durumu, bakımı, seçimi ve kullanılan maddeler de dahil olmak üzere işin organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımın seçimi, temini, muhafazası ve test edilmesi konularının iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve iş güvenliği kurallarına uygun olarak sürdürülmesi için işverenlere önerilerde bulunur,
- Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunar, uygulamalarını yapar veya kontrol eder,
- İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirir,
- İşyerinde meydana gelen kazaların ve meslek hastalıklarının sebeplerini araştırarak tekrarlanmaması için alınması gereken tedbirleri işverene bildirir,
- İşyerinde meydana gelen, ölüm ve yaralanmaya neden olmayan ancak çalışana ve ekipmana zarar verme potansiyeli olan olayların sebeplerini araştırır ve tekrarlanmaması için önerilerde bulunur,
- Çalışanlara yönelik bilgilendirme faaliyetlerini düzenleyerek işverenin onayına sunar ve uygulanmasını kontrol eder,
- Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerini hazırlayarak işverenin onayına sunar ve uygulanmasını kontrol eder,
- İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışma ve uygulamalara katılır ve risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik tedbirlerini işverene bildirir,
- Çalışma ortamının gözetimini yapar, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereği yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlar ve uygulamalarını kontrol eder,
- İşyerinde kaza, yangın ve patlamaların önlenmesi için yapılan çalışmalara katılır ve ilgili eğitimlerin ve tatbikatların yapılmasını, acil durum planı doğrultusunda hareket edilmesini sağlar,

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

A-GÖREVLER

- İşyeri hekimiyle beraber iş kazası ve meslek hastalıklarıyla ilgili değerlendirme yapar, gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlar ve takibini yapar,
- İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı yıllık plan yapar,
- Bulunması halinde iş sağlığı ve güvenliği kuruluyla işbirliği içinde çalışır,
- Çalışan temsilcisi ve elemanların çalışmalarına destek sağlar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayar,
- İnternet,
- Gerekli ofis donanımı,
- Ortama göre kişisel koruyucu donanım,
- Çeşitli ölçüm cihazları,
- İletişim araçları (telsiz, telefon vs.).

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

İş güvenliği uzmanı olmak isteyenlerin;

- Soğukkanlı,
- İş disiplinine sahip,
- Sabırlı ve sorumluluk sahibi,
- Dikkatli ve ayrıntılara önem veren,
- Yönergeyi izleyebilen,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- Yenilik ve gelişmelere açık,
- Titiz ve tedbirli,
- Gözlem yeteneği olan,
- Empati kurabilen,
- Süreç kalitesine dikkat eden,
- Planlı ve organize çalışan kişiler olması gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Çalışma ortamına bağlı olarak fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psiko-sosyal faktörler değişkenlik gösterebilir. Çalışma ortamı sıcak, ıslak, rutubetli, gürültülü ve kokulu olabilir. Kapalı bir ofis olabileceği gibi açık alanda bir liman, havaalanı, inşaat şantiyesi veya yeraltındaki bir maden de olabilir. Kısacası bu meslekte çalışacak kişiler üretim ve hizmetin olduğu, iş kanunlarında işyeri olarak tanımlanan her yerde çalışabilirler. Ortam olarak nemli, sıcak, soğuk, gürültülü, kokulu ortamlarda bulunmaları gerekebilir.

Çalışma ortamlarına uygun kişisel koruyucu donanımları kullanırlar.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, üniversitelerin İş Sağlığı ve Güvenliği bölümünde verilmektedir. Ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşları ve 13.01.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından kurulan müesseseler tarafından iş güvenliği uzmanlığı eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için;

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında 220 saatlik eğitimi tamamlamak. Bu eğitime katılabilmek için mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerden mezun olmak veya teknik öğretmen, fizikçi, kimyager, biyolog unvanına sahip olmak, üniversitelerin iş sağlığı ve güvenliği lisans veya ön lisans programı mezunu olmak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitimi 4 yıldır. İş güvenliği uzmanlarının eğitim programları teorik ve uygulamalı olmak üzere iki bölümden oluşur. İş güvenliği uzmanlığı temel eğitim programının konuları; İş Sağlığı ve Güvenliği Kavram ve Kuralların Gelişimi, İş Sağlığı ve Güvenliğine Genel Bakış ve Güvenlik Kültürü, Türkiye’de ve Dünyada İş Sağlığı ve Güvenliği, Temel Hukuk, İş Hukuku, Kanunlarda İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri, Risk Yönetimi ve Değerlendirilmesi, Çalışma ortamı ve gözetimi, İş Hijyeni, İşyeri Bina ve Eklentileri, Fiziksel-Kimyasal-Biyolojik- Psikososyal Risk Etmenleri, Ergonomi, Korunma Politikaları, Bakım onarım işlerinde- İş Sağlığı ve Güvenliği, Yangın, Acil Durum Planları, Sağlık ve Güvenlik İşaretleri, Havalandırma ve İklimlendirme Prensipleri, Basınçlı Kaplarla çalışmalarda-Kapalı alanlarda çalışmalarda-Ekranlı Araçlarla çalışmalarda-Elle Kaldırma ve Taşıma-Yüksekte çalışmalarda- İnşaat İşyerlerinde- Maden işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği, Kişisel Koruyucu Donanımlar, İş Ekipmanlarının Tasarım, İmalat ve Kullanımında İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazaları, Sağlık Gözetimi ve Meslek Hastalıkları, Çalışma Yaşamında Özel Politika Gerektiren Gruplar, Vardiyalı Çalışma ve Gece Çalışması, Çalışma Hayatında Etik, Yetişkin Eğitimi, İşyerinde Sağlık Güvenlik Eğitimi ve İletişim, Tarım, Ormancılık ve Hayvancılık Faaliyetlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği, Değerlendirme ve Son Test, İşyerinde Pratik Uygulamalar dersleri verilmektedir.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

D- MESLEK EĞİTİMİ

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

İş kanunlarında işyeri olarak tanımlanan, ürün ve hizmet üretimi yapılan her yerde tam zamanlı veya yarı zamanlı iş güvenliği uzmanı çalıştırma zorunluluğu vardır.
Kamu sektöründe tüm kamu kurumlarında istihdamı bulunmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Meslek eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün vermiş olduğu öğrenim kredisi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Özel sektörde çalışılan yer, tecrübe vb. durumlara göre kazanç durumu değişiklik göstermektedir. Sorumluluk, sertifika sınıfı ve tecrübe arttıkça ücret daha da artabilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar hizmet sınıfının ücretini alır. Zam ve tazminatlardan yararlanır.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

C sınıfı iş güvenliği belgesiyle en az üç yıl fiilen görev yapanlar B sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesi, B sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesiyle en az dört yıl fiilen görev yapanlar A sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesi alabilirler. İş güvenliği alanında yeni açılan yüksek lisans programlarından mezun olan uzmanlar akademik kariyer yapabilirler. İş güvenliği kurslarında da ders verme imkânları da vardır. Bakanlıkça yetkilendirilmiş ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile gerekli nitelikleri sağlaması durumunda bakanlıkça yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında eğitici olarak görev alabilirler.

İş sağlığı ve güvenliği ön lisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS) başarılı oldukları takdirde ÖSYS kılavuzunda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş güvenliği uzmanları belge sınıflarını yükselterek az tehlikeli, tehlikeli ve çok tehlikeli tüm işletmelerde çalışacak şekilde çalışma alanlarını genişletebilirler. Akademik kariyer imkânı yanında ve iş güvenliği uzmanlığı eğitim merkezlerinde çalışabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Tehlikeli madde güvenlik danışmanı.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

H- EK BİLGİLER

Son yıllarda bilhassa ülkemizde inşaat, maden ve metal gibi tehlikeli ve çok tehlikeli sektörlerde artan iş kazaları maalesef ülkemizi işçi ve işgücü kaybında dünyada ön sıralara taşımıştır. Bu yüzden ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği alanına son zamanlarda ayrı bir önem verilmektedir. Kurslar ve üniversitelerin eğitim programlarını tamamlayıp iş güvenliği uzmanı olanların sayısı her geçen gün artış göstermektedir. Bu alanda işini iyi yapan, kişisel gelişimine önem veren, güvenliği hayat biçimi olarak görebilen kişilere her zaman ihtiyaç olacaktır.

I- KAYNAKÇA

- 20.06.2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu,
- 29.12.2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 28512 sayılı İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki Yönetmelik,
- Meslek Elemanları,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.